

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКСПЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ГАЛУЗІ ОСВІТИ

Рівень освіти другий (магістерський)

Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «_____» серпня 2022р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Експертна діяльність у галузі освіти
Освітня програма	011 Освітні, педагогічні науки
Спеціальність	Освітні, педагогічні науки
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	другий (магістерський)
Статус дисципліни	нормативна
Курс/семестр	1 /II
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 14 год. Практичні заняття – 16 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua
2. Опис дисципліни	
Дисципліна забезпечує набуття студентами знань у галузі експертизи в галузі освіти, їх підготовку до професійної та самостійної діяльності, формування знань, умінь та навичок в організації та проведенні експертизи, зрілої та творчої особистості, громадянської позиції та готовності до фахової діяльності.	
Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу– забезпечити поглиблену теоретичну підготовку фахівця у галузі освіти щодо розуміння особливостей експертної та консультативної діяльності в освіті та сприяти формуванню знань, умінь і навичок з консультування й експертизи з питань розвитку системи освіти; розвиток професійної компетентності управлінця у галузі освіти.</p> <p>Цілі вивчення дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> — оволодіння системою знань про експертну діяльність у галузі освіти; — формування знань про функції, завдання і базові компетенції експерта у галузі освіти; — оволодіння знаннями про сутність, зміст і етику експертної діяльності; — опанування знаннями про експертизу і консультування як базові поняття експертної діяльності; — оволодіння системою знань про аналітичні методи в експертній діяльності; — поглиблення знань про технології та форми експертної діяльності; — формування наукового світогляду і методологічної культури експерта у галузі освіти; — розвиток інтелекту, творчих якостей, здатності до науково-дослідницької та інноваційної діяльності в сфері освіти. 	
Результати навчання (компетентності)	
<p><i>Інтегральна компетентність</i> – здатність розв’язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.</p> <p><i>Загальні компетентності (ЗК)</i></p> <p>ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>ЗК 9. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p>	

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК 3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.
СК 4. Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті.
СК 5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.
СК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.
СК 8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.
СК 9. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.

Програмні результати навчання

- РН 2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.
РН 3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.
РН 5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.
РН 8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.
РН 10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

3. Структура курсу

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
практичні	16
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	011 Освітні, педагогічні науки	1	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Експертна діяльність в освіті: цілі, завдання, зміст, об'єкти і суб'єкти. Етичні аспекти експертизи. Зміст поняття «експертиза», «експертиза в освіті». Предмет експертизи. Види експертизи. Функції експертизи. Принципи експертизи. Типологія експертиз. Експертиза освітніх інновацій.	2 год		4 год Робота з науковою літературою, питання

<p><i>Тема 1. Експертна діяльність в освіті.</i> Сутність та зміст експертної діяльності. Цілі експертної діяльності в освіті. Головні завдання експертної діяльності в освіті, їх типи. Завдання експерта у галузі освіти відповідно до напрямку діяльності. Об'єкти експертизи в освіті. Суб'єкти експертизи в освіті.</p>		2 год	4 год Тестування, творчі завдання
<p>Тема 2. Організаційні форми експертизи в освіті. Групи та види експертних методів. Експертні оцінки. Методи експертних оцінок. Індивідуальні експертні методи, умови їх застосування.</p>	2 год		4 год Питання, квести
<p><i>Тема 2. Етика професійної діяльності експерта у галузі освіти</i> Етика і етикет у професійній діяльності. Етичні правила здійснення експертної діяльності: взаємоповаги експерта і представників освітньої установи, що проходить експертизу; співпраці експерта і представників освітнього закладу; дистанції у професійному спілкуванні; обґрунтованості результатів експертизи; адекватності методів експертизи; науковості результатів експертизи</p>		2 год	4 год Індивідуальні завдання, тести
<p>Тема 3. Освіта як об'єкт експертизи. Експертиза та консультування в освіті як вид професійної діяльності. Особливості наукової та гуманітарної експертизи. Процес та етапи консультування. Особистісно орієнтоване консультування в освіті. Психологічне консультування в освіті.</p>	2 год		4 год Питання, пошуково-творчі завдання
<p><i>Тема 3. Організація експертизи у галузі освіти.</i> Методи колективних експертних оцінок. Особливості методів колективних експертних оцінок (зміст методу колективної експертної оцінки. педагогічний аудит, психолого-педагогічна експертиза, комплексна гуманітарна експертиза, консалтинг тощо)</p>		2 год	6 год Презентаційний матеріал, індивідуальні завдання, тести,
<p>Тема 4. Роль, функції та базові компетенції експерта у галузі освіти</p>	2 год		4 год Індивідуальні завдання, кросворди,

<p>Вимоги до експертів у галузі освіти в Україні та країнах Європи. Базові компетенції експерта у галузі освіти. Спільне та відмінне між кваліфікаціями «експерт у галузі освіти», «менеджер з освіти», «фахівець з управління проектами», «менеджер інноваційного бізнесу». Методи відбору експертів у галузі освіти</p>			квести
<p>Тема 5. Поняття «ефективність експертизи». Чинники впливу на ефективність експертної діяльності в освіті. Критерії ефективності експертизи: критерії якості відбору експертів. Інтенсивні чинники підвищення ефективності експертизи в освіті. Застосування комп'ютерних технологій в ході проведення дослідження</p>	2 год		4 год Есе, творчі завдання
<p><i>Тема 4-5. Зміст підготовки до експертної діяльності.</i> Управлінське консультування. Консультування керівників освітніх установ. Експерт у галузі освіти як фахівець у галузі освіти. Методи відбору експертів у галузі освіти: евристичні, статистичні, тестові, документальні та комбіновані. Процедура добору групи експертів (визначення кількості експертів, складання списку експертів, отримання згоди на участь у роботі). Принципи діяльності у творчих групах</p>		4 год	6 год Колективні проекти, тестування
<p>Тема 6. Критерії ефективності експертної діяльності Поняття «критерії». Управлінська концепція реформування освітньої політики в сучасній Україні. Шляхи реалізації цільового управління освітою. Принципи управління ЗВО.</p>	2 год		6 год Робота з нормативною базою, ознайомлення з документацією
<p><i>Тема 6. Професійна компетентність експерта у галузі освіти.</i> Комплексність оцінювання, види експертизи, достовірність, обґрунтованість, моніторинг (види і підвиди моніторингу), системність. Фонди знань та умінь. Екстенсивні чинники підвищення ефективності формування професійної</p>		2 год	4 год Тести, індивідуальні презентації

компетентності експерта в освіті			
Тема 7. Підготовка експертів з освіти. Поняття «якість освіти». Особливості нормативно-правових засад експертної діяльності у галузі освіти. Формування умінь і навичок з експертної та консультативної діяльності на різних етапах освітнього процесу.	2 год		4 год Ребуси, питання, ознайомитись з онлайн тренінгом «Експерт з акредитації освітніх програм» на онлайн-платформі PROMETHEUS
<i>Тема 7-8. Підготовка експертів з освіти в Україні та за кордоном.</i> Механізми, заходи, інструменти, критерії, правила, процедури щодо оцінювання стану якості освіти за всіма параметрами освітньої діяльності в Україні та країнах Європи. Курси підвищення кваліфікації або перепідготовки з методики забезпечення якості освіти та/або освітньої діяльності.		4 год	6 год Творчі завдання, тести, питання, ознайомлення з онлайн-платформами підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, порівняти їх
ВСЬОГО	14 год	16 год	60 год

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Практичне заняття	15
Самостійна робота	15
Індивідуальне/творче завдання	20
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
-----------------------------------	--

Література

Базова

- Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: *навч.-метод. посіб.* / Завгородня Т.К., Стинська В.В., Прокопів Л.М., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. / За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів. Івано-Франківськ, 2021. 430 с.
- Бобрицька В. І. Професійна підготовка магістрів у галузі освіти в Україні: сучасні виклики, проблеми, знахідки. *Вісник національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія.* 2017. №10. URL: <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/viewFile/12457/16830> (Дата звернення 31.01.2021)
- Єгорова І.В. Моніторинг оцінювання якості освіти, його основні завдання. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.* Дрогобич: Вид.дім "Гельветика", 2021. Вип.36.

Том 1. 318 с. С.282-286.

4. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VI від 2014 р. *Закон України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 р.* (із змінами і доповненнями 12.01.2018 р.). URL: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18; Із змінами, внесеними згідно із Законами № 1369-IX від 30.03.2021.
5. Комунікаційна стратегія МОН 2017–2020 / схв. Рішенням Колегії МОН від 26 трав.2017 р. № 4/1-15. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/komunikacijna-strategiya-mon-2017-2020.pdf>.
6. Стражнікова І., Єгорова І. Основні засади підготовки до управлінської діяльності майбутніх менеджерів закладів середньої освіти України як напрям педагогічної історіографії. *Danish Scientific Journal*. № 30. 2019. Vol.2. P. 22-25. (Данія).
7. Strazhnikova Inna, Yehorova Inha. Theoretical fundamentals of the educational process regionalization in higher education institutions of Ukraine. *Людознавчі студії. Серія «Педагогіка»* / ред. кол. М. Чепіль (головний редактор) та ін. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2020. Вип. 11/43. 132 с. С. 39-49 (DOI: <https://doi.org/10/24919/2413-2039.11/43/220435>).
8. Стражнікова І.В. Сертифікація науково-педагогічних працівників як метод моніторингу сучасної вищої освіти України. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційний потенціал сучасної освіти та науки» (Київ, 29 травня, 2020 р.)*. С. 243-245.
9. Стражнікова І. В. Основні концепції менеджменту в сучасних ЗВО України. *Дослідження різних напрямків розвитку психології та педагогіки: Збірник наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (19–20 червня 2020 р., м. Одеса)*. Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки», 2020. Ч. 2. 112 с. С. 109-111.
10. Стражнікова І.В. Історіографічний аспект підготовки освітніх експертів у закладах вищої освіти. *Педагогічний альманах: збірник наукових праць / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2021. Випуск 47. 283 с. С. 209-216.*
11. Стражнікова І.В., Єгорова І.В. Оцінювання як функція управління та моніторингу якості вищої освіти України. *International scientific and practical conference «Pedagogy, psychology and teaching methods: international experience»* (July 16-17, 2021. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2021. 296 p. P 276-279.
12. Стражнікова І.В., Завгородня Т.К. Експертна діяльність у галузі вищої освіти: *методичні рекомендації до курсу*. Івано-Франківськ, 2021. 44 с.
13. Стражнікова І.В. Особливості підготовки магістрів як майбутніх експертів в Україні та за кордоном: історіографічний дискурс. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. Луцьк: КЗВО «Луцький педагогічний коледж», 2021. №4. Ч.1. 214 с. С. 177-182 (DOI <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2021.4.1.26>). <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/12184>
14. Федорова Н. Ф. Про педагогічну експертизу. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2017. № 4. С. 14-22.

Додаткова література:

1. Аналітичні методи. URL: <http://marketinghelping.com/konspekti-lekcz/21-konspekt-lekczj-qosnovi-marketinguq/430-analtichn-metodi.html>
2. Етичні аспекти консультативної діяльності. URL: http://www.osvita-plaza.in.ua/publ/etichni_aspekti_konsultativnoji_dijalnosti_/279-1-0-27223
3. Кузьмінський А. І., Омеляненко С. В. Технологія і техніка шкільного уроку: *навч. посіб.* Рекомендовано МОН. Київ, 2010. 335 с.
4. Метод експертних оцінок. URL: <http://textbooks.net.ua/content/view/5372/46/>
5. Методи експертних оцінок для розв'язання задач прийняття рішень. URL: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/posibnuku/313/11.pdf>
6. Мамонова Д. А. Сутність та порядок оцінки якості та ефективності судово-бухгалтерської експертизи. URL: http://www.rusnauka.com/14_APSN_2008/Economics/32564.doc.htm

6. Контактна інформація

Кафедра	педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика, м.Івано-Франківськ, вул.Бандери, 1, ауд.510. тел. (0342)570011. kstuparyka@pnu.edu.ua
---------	--

Викладач (і)	д.пед.н., проф. Стражнікова Інна Василівна
Гостьові лектори	Запрошені викладачі з закладів вищої освіти України (https://kpibs.pnu.edu.ua/Договори-про-співпрацю/).
Контактна інформація викладача	inna.strazhnikova@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Академічна доброчесність: Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/ . Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідують лекції і практичні заняття курсу.
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Невідповідна поведінка під час заняття	Діяти відповідно до Положення мпро організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Нова редакція) (зі змінами накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf
Додаткові бали	Здобувач може отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf »
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно - Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

Викладач:

д.пед.н., проф. Інна СТРАЖНИКОВА